

Bińkowska, Krystyna

Publikacje książkowe i wydawnictwa ciągłe

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 27/2, 514-515

1982

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

3. dr Krzysztof Szymborski — Relacje teorii i eksperymentu w genezie fizyki kwantowej. Ossolineum Wrocław 1980.

Ponadto mgr inż. A. Glass uzyskał nagrodę Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki za książkę pt. *Polski transport lotniczy* (Warszawa 1980), której jest współautorem, a dr B. Orłowski i dr K. Szymborski otrzymali nagrody za popularyzację nauki — pierwszy wydawnictwa Sigma, drugi zaś „Kurieria Polskiego”.

Stanisław Mauersberg
(Warszawa)

II. PUBLIKACJE KSIĄŻKOWE I WYDAWNICTWA CIĄGŁE

W roku 1981 Instytut Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN opublikował 11 pozycji książkowych (w tym trzy — techniką małej poligrafii) oraz trzy wydawnictwa ciągłe o łącznej objętości około 309 arkuszy wydawniczych.

W serii *Monografie z Dziejów Nauki i Techniki* Wydawnictwo Ossolineum wydało trzy pozycje. Tom CXXIII — Małgorzata Malewicz: *Zjawiska przyrodnicze w relacjach dziejopisarzy polskiego Średniowiecza*. Gdańsk 1980 (14,50 ark. wyd.). Praca zawiera analizę spostrzeżeń i obserwacji z zakresu wiedzy o Ziemi, astronomii i astrologii, medycyny i biologii, zawartych w rocznikach i kronikach polskich od XI do XV wieku. Tom CXXIV — Waldemar Voisé: *Europolonica. La circulation de quelques themes polonais...* Gdańsk 1981 (12 ark. wyd.). Jest to zbiór rozpraw — w języku francuskim, włoskim i angielskim — które ukazują związki kultury umysłowej polskiej z kulturą umysłową Europy od XIV do XVII stulecia. Tom CXXV — Stefan Zamecki: *Wkład Wojciecha Świętosławskiego (1881—1968) do chemii fizycznej*. Gdańsk 1981 (24,50 ark. wyd.). Rozprawa omawia wkład najwybitniejszego polskiego fizykochemika XX wieku — Wojciecha Świętosławskiego — w następujących specjalnościach: termochemii, równowagach fazowych, fizykochemii węgla kamiennego i smoły węglowej. Dorobek Świętosławskiego omawiany jest na tle polskiej i światowej chemii fizycznej.

W serii *Monografie z Dziejów Oświaty* Ossolineum opublikowało tom XXVI — pracę Janiny Chodakowskiej pt. *Rozwój szkolnictwa wyższego w Polsce Ludowej w latach 1944—1951*. Gdańsk 1981 (15 ark. wyd.). Praca dotyczy koncepcji reformy szkolnictwa wyższego i jej realizacji w praktyce w Polsce Ludowej w omawianym okresie.

W serii *Archiwum Dziejów Oświaty* została wydrukowana pozycja źródłowa — tom X — pt. *Raporty Szkoły Głównej Koronnej o generalnych wizytach szkół Komisji Edukacji Narodowej 1787—1793*. Gdańsk 1981 (22 ark. wyd.). Wybrała i wstępem poprzedziła Kamilla Mrozowska. Przypisy i indeksy opracowała Anna Zielińska. Tom zawiera sześć nie publikowanych dotychczas raportów z generalnych wizyt szkół koronnych Komisji Edukacji Narodowej, stanowiących jedno z najistotniejszych źródeł do poznania stanu szkolnictwa i nauczycielstwa na ziemiach polskich w okresie pełnego rozkwitu reformy szkolnej Komisji Edukacji Narodowej.

Jako pozycje zwarte poza serią ukazały się trzy znaczne tytuły (Wydawnictwo Ossolineum): 1) Bogdana Suchodolskiego *Anthropologie philosophique aux XVIIe et XVIIIe siècles* w tłumaczeniu Ireny Wojnar i Stanisława Ledóchowskiego. Wrocław 1981 (38,50 ark. wyd.). Książka stanowi syntetyczną wersję rozważań na temat rozwoju filozofii człowieka; zawiera bogaty materiał ilustracyjny. 2) Praca zbiorowa pod redakcją Waldemara Voisé i Zofii Skubały-Tokarskiej pt. *Z historii polskiej logiki*. Gdańsk 1981 (27 ark. wyd.). Tom obejmuje omówienie kilku najwybitniej-

szych osiągnięć polskiej logiki od początków wieku XVII do połowy wieku XX.

3) Zofii Podgórskiej-Klawe: *Od hospicjum do współczesnego szpitala*. Gdańsk 1981 (21,50 ark. wyd.). Jest to praca o charakterze syntetyzującym — ciekawie ilustrowana; omawia historyczny rozwój problematyki polskiego szpitalnictwa na tle rozwoju nauk lekarskich.

Techniką małej poligrafii Wydawnictwo Ossolineum opublikowało dwie pozycje: 1) Alicja Piekielko: *Dwa osiemnastowieczne zielniki ze zbiorów Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego*. Gdańsk 1981 (10,50 ark. wyd.). Jest to pozycja źródłowa. Tematem pracy jest opis i analiza botaniczna dwóch cennych zabytkowych herbariów. Autorka ustala ich pochodzenie, wartość naukową, stosowaną nomenklaturę. Praca rzuca światło na stan nauczania i uprawiania nauk przyrodniczych w Uniwersytecie Jagiellońskim w pierwszej połowie XVIII wieku.

2) *Listy Stanisława Lenczewicza do Jadwigi Marszewskiej-Ziemięckiej*. Do druku przygotowała i wstępem opatrzyła Aniela Chałubińska. Gdańsk 1981 (5,50 ark. wyd.). Jest to zbiór listów (54) Stanisława Lenczewicza — wraz z fotografiami autora i adresatki — ułożonych chronologicznie i opatrzonych przypisami. Drukarnia Naukowa wydała techniką małej poligrafii pracę Haliny Lichockiej pt. *„Pamiętnik Farmaceutyczny Wileński” 1820—1822. Bibliografia analityczna zawartości*. Warszawska Drukarnia Naukowa 1981 (5 ark. wyd.). Jest to praca o charakterze bibliograficznym.

Oprócz tego wydano cztery numery „Kwartalnika Historii Nauki i Techniki” — R. XXVI — wraz z bibliografią bieżącą historii nauki i techniki oraz rocznym spisem rzeczy (80,75 ark. wyd.); „Studia i Materiały z Dziejów Nauki Polskiej” — zeszyt 25 serii C, poświęconej historii nauk matematycznych, fizyko-chemicznych i geologiczno-geograficznych (12,50 ark. wyd.); oraz „Rozprawy z Dziejów Oświaty” — tom XXIV (20 ark. wyd.).

Ponadto kilkanaście pozycji przekazanych wydawnictwom — wraz z czasopismami — z zatwierdzonego planu wydawniczego Instytutu na rok 1981 nie zostało wydanych przez Ossolineum i Państwowe Wydawnictwo Naukowe z powodu różnego rodzaju trudności poligraficznych.

Krystyna Bińkowska
(Warszawa)

III. WSPÓLPRACA Z ZAGRANICĄ

W roku sprawozdawczym Instytut Historii Nauki, Oświaty i Techniki kontynuował współpracę naukową z zagranicą w ramach odnowionych na lata 1981—1985 porozumień między Polską Akademią Nauk i akademiami nauk lub odpowiednimi instytucjami naukowymi innych krajów.

Kraje socjalistyczne.

Podobnie jak w latach ubiegłych bardzo sprawnie przebiegała w 1981 r. współpraca Instytutu prowadzona w ramach porozumienia PAN z Czechosłowacką AN. Odnotować w tym miejscu należy efekt paroletniej (1976—1980) współpracy Zakładu Historii Nauk Społecznych IHNOiT z Zakładem Historii Przyrodznawstwa i Techniki Instytutu Historii CzAN w Pradze; była nim (wydrukowana w 1981 r. w Pradze) publikacja książkowa pt. *Problems of Teaching the History of Science. Studies of Czechoslovak and Polish Historians of Science* (553 ss.), którą zaprezentowano na XVI Międzynarodowym Kongresie Historii Nauki w Bukareszcie (sierpień—wrzesień 1981). Ponadto w Instytucie opracowano i podpisano nowe plany robocze na lata 1981—1985: z wyżej wymienionym Instytutem Historii CzAN w za-